

Spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy obszarów
Natura 2000 Lasy Puszczy nad Drawą PLB320016
i Uroczyska Puszczy Drawskiej PLH320046

Człopa, 18 czerwca 2013 r.

Chrząszcze lasów Puszczy Drawskiej

Rafał Ruta

Uniwersytet Wrocławski, Klub Przyrodników

INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Chrząszcze jako wskaźnik zachowania siedlisk leśnych

- W Polsce > 6000 gatunków, z tego ponad 30% to gatunki związane z obumierającymi i martwymi drzewami
- Grupa dobrze rozpoznana w Polsce
- Zwierzęta różnicowane pod względem wymagań ekologicznych:
 - Fitofagi
 - Saproksylofagi
 - Mykofagi
 - Drapieżce
 - Koprofagi
 - Nekrofagi
 - Myrmekofile

Chrząszcze jako wskaźnik zachowania siedlisk leśnych

Las z punktu widzenia chrząszcza

- Drewno (dęby, buk, lipa, grab)
- Grzyby i różne rodzaje próchna
- Ciągłość siedliskowa i strukturalna lasu

Lasy Puszczy Drawskiej:

9160 grąd subatlantycki

9110 kwaśne buczyny

9130 żyzne buczyny

9190 kwaśne dąbrowy

Ochrona chrząszczy w ostoi „Uroczyska Puszczy Drawskiej”

- Gatunki z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej (3 gatunki: pachnica dębowa, kozioróg dębosz, jelonek rogacz)
- Gatunki świadczące o dobrym stanie zachowania leśnych siedlisk przyrodniczych

Chrząszcze buczyn

Załącznik II DS

- potencjalnie:
nadobnica alpejska

Prawdopodobnie
wymarła na Pomorzu

Fot. Peter Krimbacher (Wikimedia commons)

Chrząszcze buczyn

- kozioróg bukowiec ?
- *Triplax lepida* (Erotylidae)
- *Cis lineatocribratus* (Ciidae)
- *Diplocoelus fagi* (Biphyllidae)
- *Erotides cosnardi* (Lycidae)
- *Hemicoelus costatus* (Anobiidae)
- *Liodopria serricornis* (Leiodidae)
- *Melandrya barbata* (Melandryidae)
- *Plegaderus dissectus* (Histeridae)
- *Saulcyella schmidtii* (Staphylinidae)
- *Thymalus limbatus* (Peltidae)

Chrząszcze buczyn

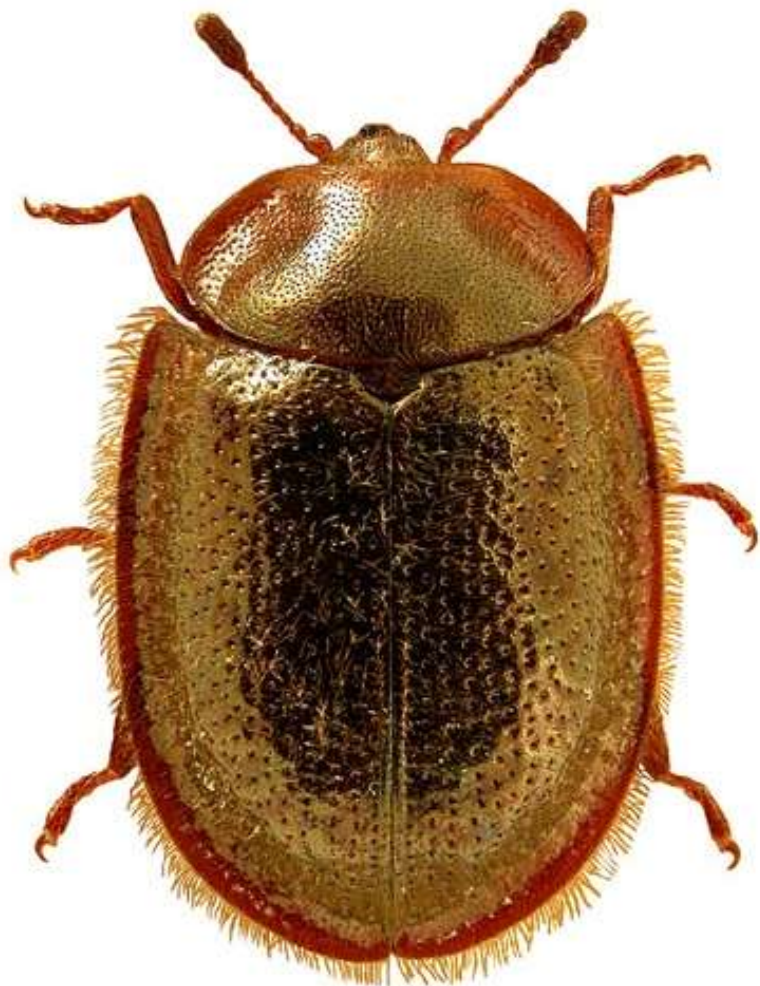
biegacz pomarszczony
ciołek matowy

Thymalus limbatus

Chrząszcze buczyn

ICONOGRAPHIA COLEOPTERORUM POLONIAE
Copyright © by Lech Borowiec

Mapka: Coleoptera Poloniae
<http://coleoptera.ksib.pl>

Erotides cosnardi

Chrząszcze buczyn

ICONOGRAPHIA COLEOPTERORUM
POLONIAE
Copyright © by Lech Borowiec

Mapka: Coleoptera Poloniae
<http://coleoptera.ksib.pl>

Melandrya barbata

Chrząszcze buczyn

ICONOGRAPHIA COLEOPTERORUM
POLONIAE
Copyright © by Lech Borowiec

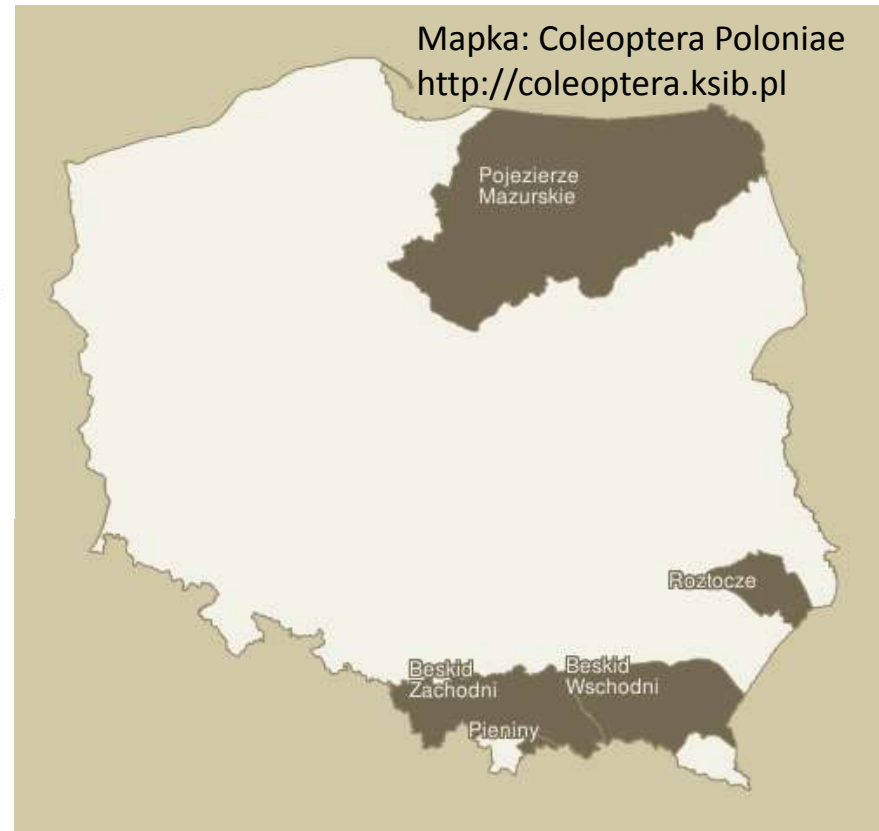
Mapka: Coleoptera Poloniae
<http://coleoptera.ksib.pl>

Liodopria serricornis

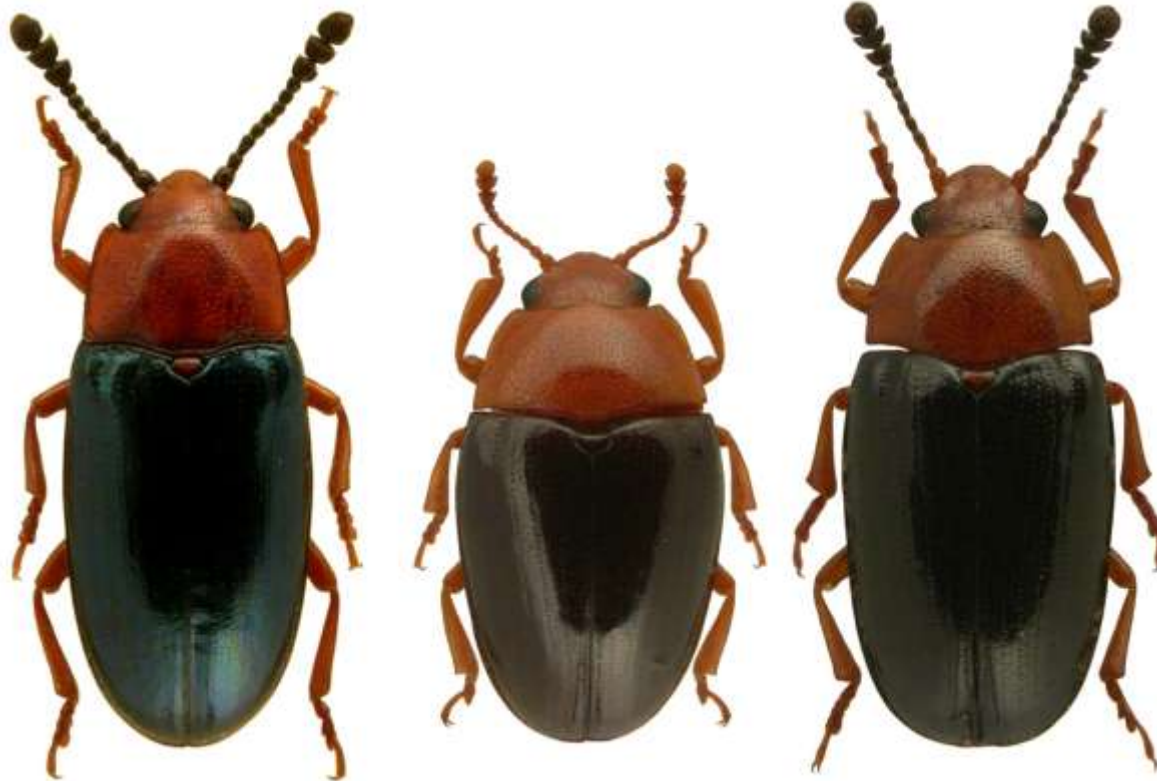
Chrząższe buczyn

ICONOGRAPHIA COLEOPTERORUM POLONIAE
Copyright © by Lech Borowiec

Triplax lepida i gatunki pokrewne

Chrząszcze buczyn

Mapka: Coleoptera Poloniae
<http://coleoptera.ksib.pl>

Acalles roboris

ICONOGRAPHIA COLEOPTERORUM POLONIAE
Copyright © by Lech Borowiec

Chrząszcze buczyn

Mapka: Coleoptera Poloniae
<http://coleoptera.ksib.pl>

Hemicoelus costatus

Chrząszcze buczyn

ICONOGRAPHIA COLEOPTERORUM POLONIAE
Copyright © by Lech Borowiec

Chrząszcze buczyn

- Najlepiej zachowane buczyny Puszczy Drawskiej to najważniejsze refugium chrząszczy związanych z tym siedliskiem w Polsce niżowej
- Poprawa stanu siedlisk 9110 i 9130 w ostoi „Uroczyska Puszczy Drawskiej” ma kluczowe znaczenie dla zachowania różnorodności fauny buczyn Polski niżowej!

Chrząszcze dąbrów i grądów

Załącznik II DS

- kozioróg dębosz
(Nadl. Bierzwnik,
okolice Krzyża)
- jelonek rogacz (?)
- pachnica dębowa

Chrząszcze dąbrów i grądów

pachnica
dębowa

wepa i kwietnica okazała

Chrząszcze dąbrów i grądów

tęgosz rdzawy

Siedliska pachnicy: dojrzałe, prześwietlone lasy z dużym udziałem dębu, aleje dębowe, lipowe i in., zadrzewienia parkowe

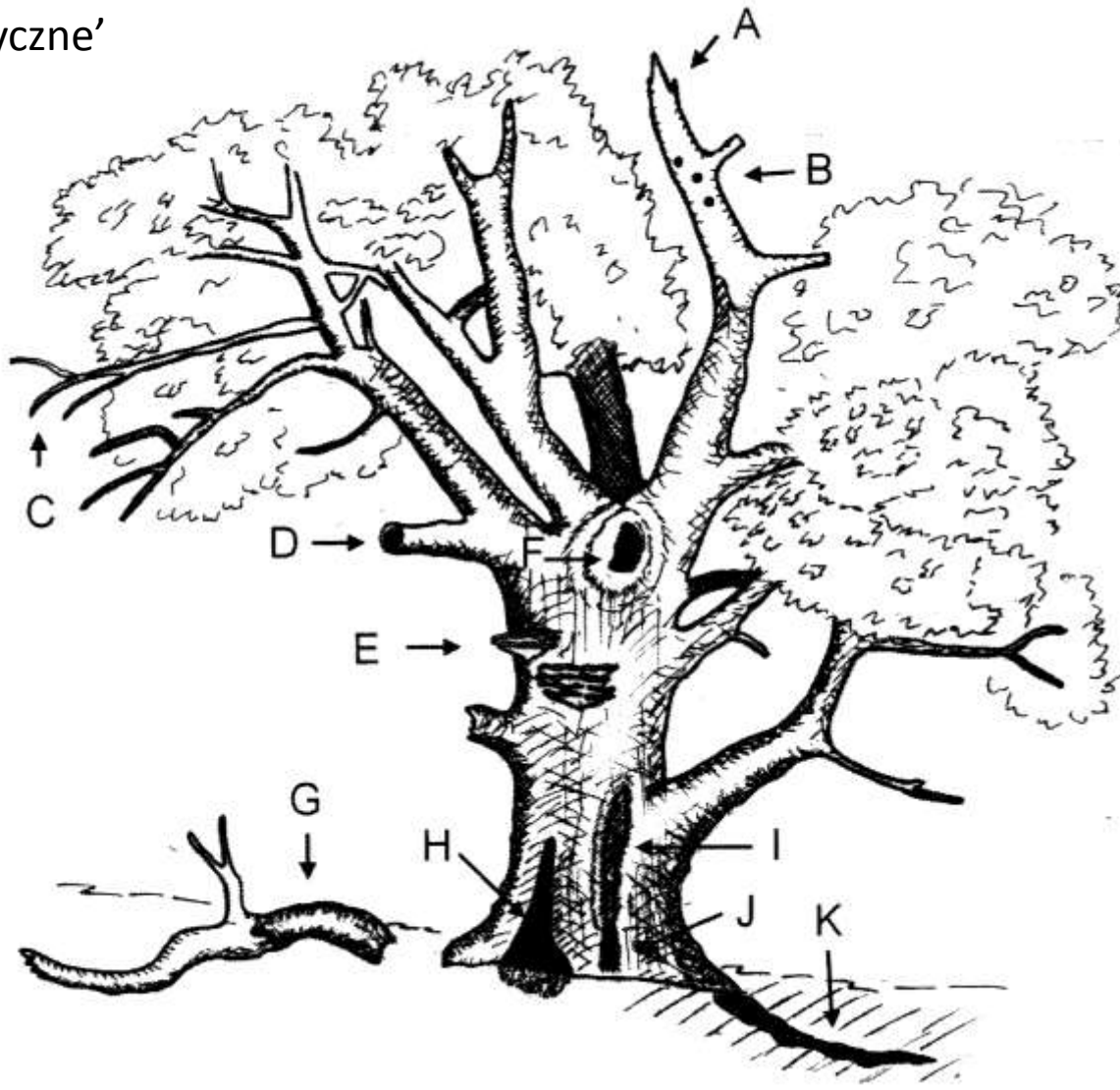
Jak chronić?

- Wyznaczać ostoje ksylobiontów w buczynach i dąbrowach (np. po wiatrołomach) trwale wyłączone z gospodarki leśnej
- Chronić pojedyncze stare (> 200 lat) drzewa (zwłaszcza dęby) oraz ich grupy
- Zachować do naturalnego rozkładu drzewa biocenotyczne – z hubami, próchnowiskami, rozległymi martwicami bocznymi
- Zwiększać ilość martwego drewna w lesie

Jak chronić?

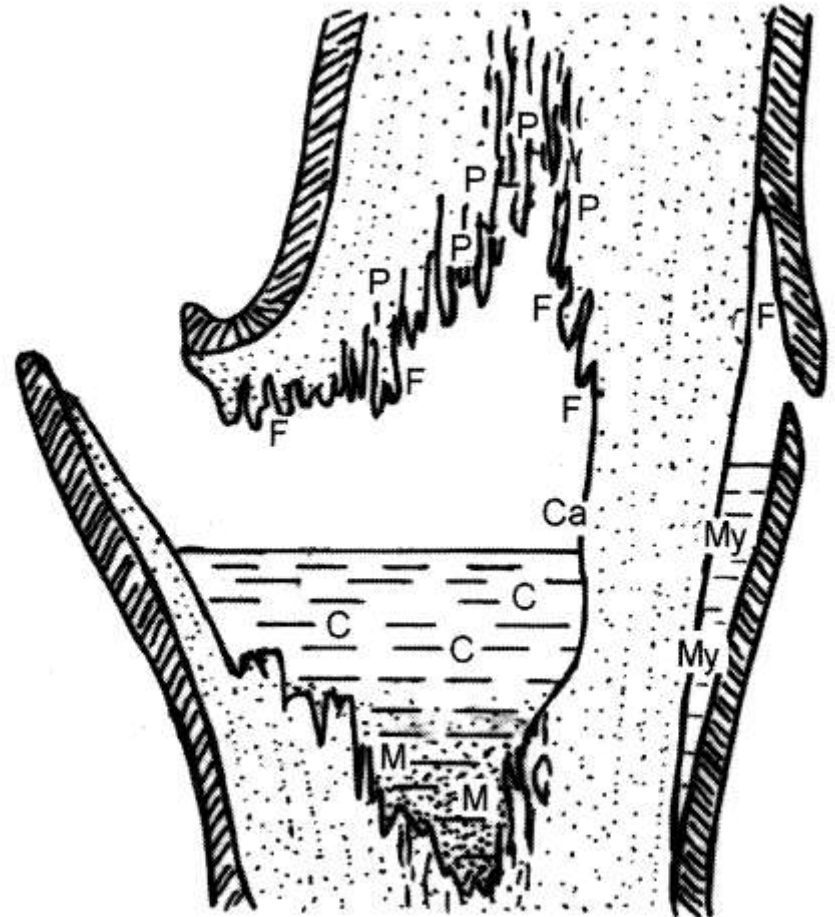
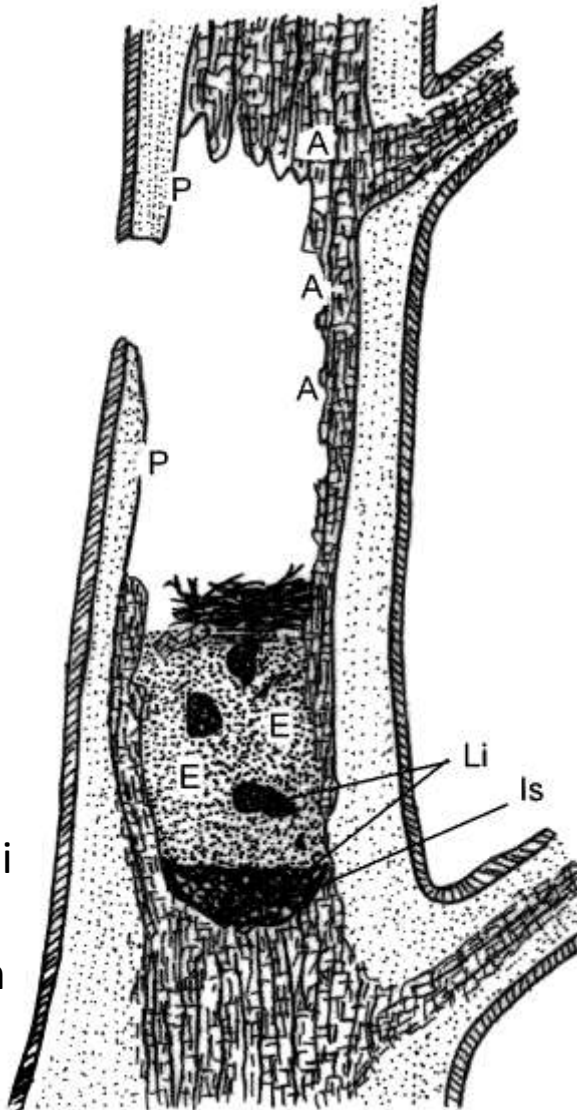
‘drzewa biocenotyczne’

Ryc. Stokland i
in. 2012.
Biodiversity in
Dead Wood

Jak chronić?

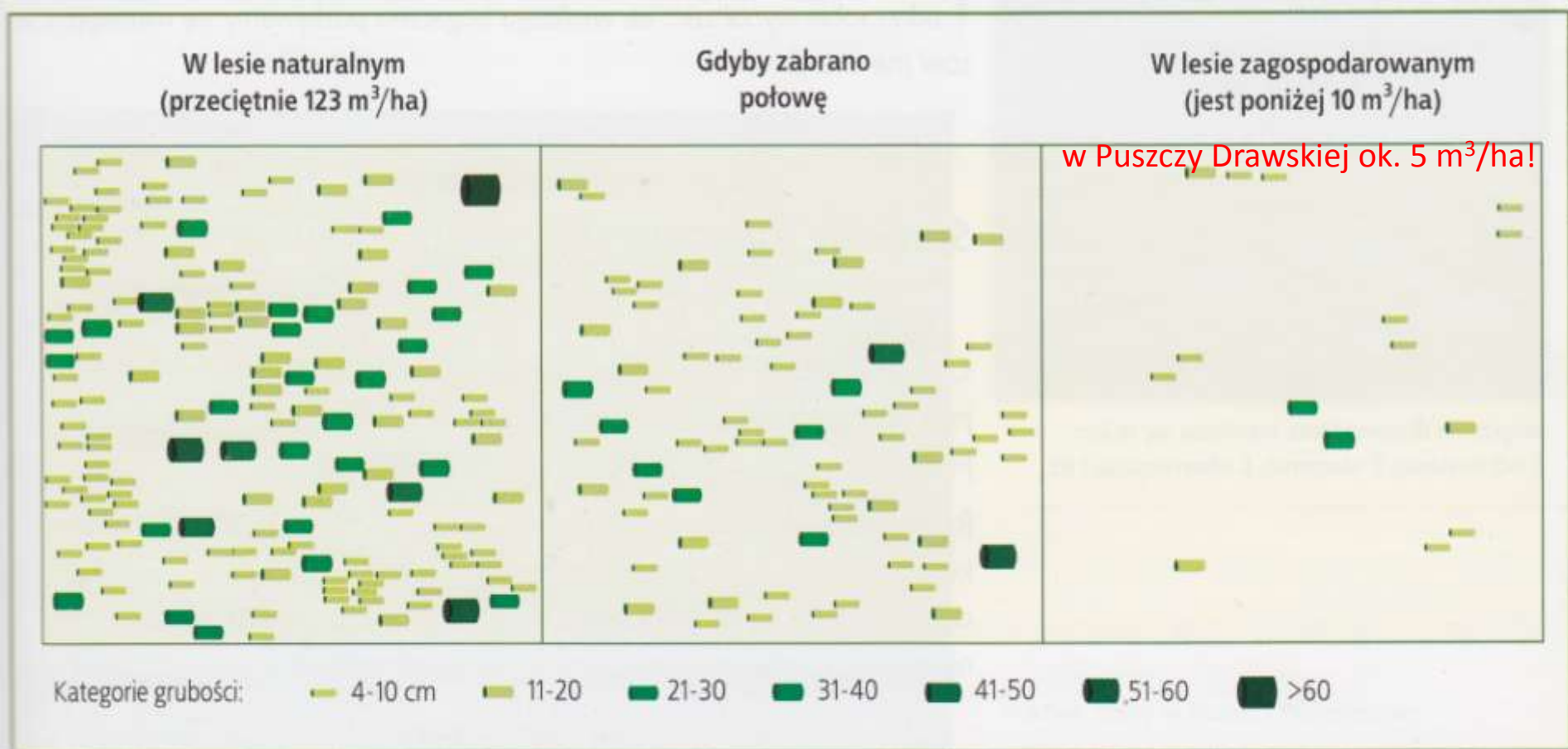
‘drzewa biocenotyczne’

Ryc. Stokland i
in. 2012.
Biodiversity in
Dead Wood

Jak chronić

Ryc. Gutowski i in. 2004. Drugie życie drzewa

Konieczne jest zwiększenie ilości martwego drewna w lasach

Dodatki: *Nothorhina muricata* (= *N. punctata*) w Puszczy Drawskiej

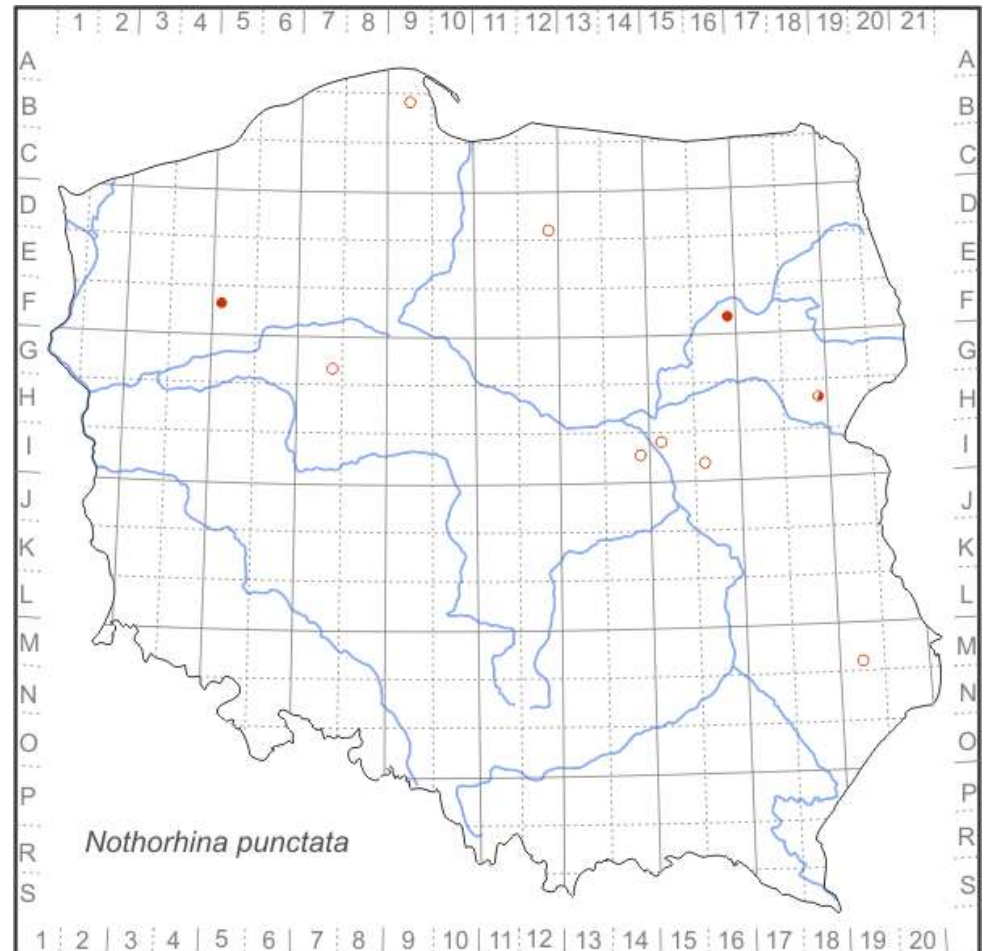

Konieczna ochrona starych sosen
na skrajach lasów i przy drogach

Dodatki: *Nothorhina muricata* (= *N. punctata*) w Puszczy Drawskiej

**Puszcza Drawska jest ważną ostoją
tego gatunku w Polsce!**

Mapka rozmieszczenia za: Polska czerwona
księga zwierząt. Bezkegowce

Dodatki: Parki jako ostoje różnorodności

Szczuczarz

Dodatki: Parki jako ostoje różnorodności

Szczuczarz

Xylomyia maculata:

Polska czerwona księga zwierząt: VU

! Poszukiwane informacje !

- Stanowiska kozioroga dębosza
- Stanowiska jelonka rogacza
- Płaty lasu o wyraźnie większej niż przeciętna ilości martwego drewna, 'drzew biocenotycznych' itp.
- Zadrzewienia kulturowe (parki, aleje) z dziuplastymi, martwymi, zahubionymi drzewami

Kontakt: scirtes@biol.uni.wroc.pl

Dziękuję za uwagę

**INFRASTRUKTURA
I ŚRODOWISKO**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

